

## Unge funksjonshemmedes innspill til Familie- og kulturkomiteen

Kap. 846, post 70: Barne- og ungdomsorganisasjonar

Unge funksjonshemmede er fornøyde med en økt bevilgning på 10 millioner kroner i den nasjonale grunnstøtten til barne- og ungdomsorganisasjoner. Våre medlemsorganisasjoner er en bærebjelke i demokratiet. I tillegg er det et fristed og en møteplass for unge der man kan oppleve mestring, glede og fellesskap. For å sikre at alle barne- og ungdomsorganisasjoner får god uttelling av den økte bevilgningen mener vi det er behov for å øke basistilskuddet til minimum 3 G. Organisasjoner med begrenset rekrutteringsgrunnlag har i dag gode muligheter for å søke på ordningen da det i forskriften er gjort unntak for disse, men de får dårlig uttelling på delen av støtten som beregnes ved poeng. Dersom økningen ikke legges til basistilskuddet, vil organisasjoner med begrenset rekrutteringsgrunnlag ikke få bedre rammevilkår. Det er også nødvendig at satsen på basistilskuddet fremkommer i budsjettproposisjonen.

En andel av den nasjonale grunnstøtten til barne- og ungdomsorganisasjoner fordeles mellom Unge funksjonshemmede, LNU og Ungdom og fritid. Vi forstår det slik at fordelingen mellom paraplyorganisasjonene er basert på et politisk vedtak gjort langt tilbake i tid. Unge funksjonshemmede ser behov for en gjennomgang av fordelingen og en økning av potten til paraplyorganisasjonene, da beløpet vi mottar per i dag ikke svarer til organisasjonens størrelse eller de forventningene myndighetene har til Unge funksjonshemmede.

Unge funksjonshemmedes krav tilknyttet den nasjonale grunnstøtten til barne- og ungdomsorganisasjonene handler om en omfordeling av midlene, og vil ikke medføre et behov for ytterligere bevilgning.

**Unge funksjonshemmede ber komiteen:** Beholde bevilgningen til nasjonal grunnstøtte til barne- og ungdomsorganisasjonene, øke basistilskuddet til minimum 3 G og sørge for at dette står spesifisert i statsbudsjettet. Videre ber vi om gjennomgang av fordelingen av bevilgningen til paraplyorganisasjonene, og at denne potten økes.

Kap. 352, post 72: Funksjonshemmedes levekår og livskvalitet

Tilskuddsordningen *Tiltak for å bedre levekårene og livskvaliteten til mennesker med nedsatt funksjonsevne* er en viktig tilskuddsordning for Unge funksjonshemmedes målgruppe, og en av få tilskuddsordninger som i sin helhet er tiltenkt prosjekter rettet mot funksjonshemmede. Unge funksjonshemmede er skuffet over bevilgningen som i realiteten er en reduksjon fra 2023. Ordningen har i flere år vært svært populær, og for tilskuddsåret 2023 var total søknadssum kr 40 087 696. Etter at øremerkede midler og tidligere innvilgede flerårige tilskudd var trukket fra var det kun kr 9 829 000 tilgjengelig til fordeling til nye prosjekter i 2023. Dette viser et stort behov for økt bevilgning til ordningen.

**Unge funksjonshemmede ber komiteen:** øke bevilgningen til tilskuddsordningen "Tiltak for å bedre levekårene og livskvaliteten til mennesker med nedsatt funksjonsevne" med 10 millioner kroner.

Kap. 846, post 61: Tilskot til å inkludere barn og unge

Unge funksjonshemmede er positive til videreføringen av tilskuddsordningen *Tilskot til å inkludere barn og unge* for 2024. Samtidig etterlyser vi en gjennomgang av regelverket for ordningen fordi vi ser at inkludering av funksjonshemmede og kronisk syke barn og unge jevnt over faller utenfor ordningen. Det er først og fremst behov for å inkludere funksjonshemmede og kronisk syke i målgruppen.

Funksjonshemmede og kronisk syke er i aller høyeste grad en av gruppene som står i fare for å havne i utenforskap. Samtidig ser vi at det i ordningen, og på inkluderingsfeltet generelt, er et stort fokus på inkludering av barn og unge fra lavinntektsfamilier der økonomi er en barriere for deltakelse. Videre ser vi at ordningen stimulerer til opprettelse av egne, segregerte tiltak for funksjonshemmede. Dette fremmer ikke inkludering og bidrar til økt utenforskap.

Videre er det behov for endringer i kravet om hvem som kan søke. I dag stilles det krav til at frivillige organisasjoner som skal søke på ordningen må ha frivillig aktiviteter i minst 5 kommuner. Funksjonshemmedes barne- og ungdomsorganisasjoner er i høyeste grad aktuelle for å søke på ordningen, men fordi de har et begrenset rekrutteringsgrunnlag vil det ikke være mulig for alle organisasjonene å ha aktivitet i 5 kommuner. Det er ikke ensbetydende med at aktivitetene som iverksettes ikke dekker et bredt spekter av landet. I tillegg må det sikres at organisasjoner som ikke har aktivitet direkte rettet mot målgruppen, men som iverksetter overordnede tiltak som bidrar til langsiktig inkludering av funksjonshemmede, kan søke på ordningen. Dette kan eksempelvis dreie seg om kompetansehevende tiltak blant aktivitetstilbydere for at de som har direkte aktivitet får økt mangfoldskompetanse og blir bedre på inkludering av alle grupper.

***Unge funksjonshemmede ber komiteen:*** Beholde regjeringens forslag til bevilgning, og sikre en revidering av regelverket i ordningen "Tilskot til å inkludere barn og unge".

Kap. 315, post 70: Merverdiavgiftskompensasjon til frivillige organisasjoner

Regjeringen har i Hurdalsplattformen lovet full og regelstyrt momskompensasjon for frivillige organisasjoner. Regjeringen foreslår å sette av 2,44 milliarder kroner til momskompensasjonsordningen for frivillige organisasjoner og skriver at de legger til rette for full momskompensasjon, men uten regelstyring gis det ingen garanti om full momskompensasjon, slik det er lovet i Hurdalsplattformen. I likhet med Frivillighet Norge mener Unge funksjonshemmede at regjeringens budsjettforslag bidrar til uforutsigbarhet og økt sårbarhet i forbindelse med politiske skifter.

***Unge funksjonshemmede ber komiteen:*** gjøre ordningen til en overslagsbevilgning.

Kap. 352, post 71: Universell utforming og økt tilgjengelighet

En av de største barrierene funksjonshemmede møter når de skal delta i kultur-, idretts- og fritidsaktiviteter er utilgjengelige lokaler. Ofte benyttes kommunale bygg til slike aktiviteter, og mange av disse er gamle og oppfyller ikke dagens krav til universell utforming. Det er gjerne mindre endringer og ombygginger som må til for å sikre tilgjengelige lokaler, men begrenset kommuneøkonomi gjør at kommunene ikke har mulighet til å prioritere dette. Det er behov for å endre forskriften i tilskuddsordningen for universell utforming for å åpne for at kommuner og fylkeskommuner kan søke midler til oppgraderingsprosjekter.

***Unge funksjonshemmede ber komiteen:*** sikre forskriftsendring slik at tilskudd kan gis til oppgraderingsprosjekter.

Kap. 350, post 01: Sekretariatet for Diskrimineringsnemda

Klagesaker som fremmes for Diskrimineringsnemda har en uakseptabel lang saksbehandlingstid – opp til ett år. Gjennomsnittlig saksbehandlingstid er 6 måneder, og er en økning på 2 måneder fra 2021 til 2022. De siste årene har nemda fått nye ansvarsområder, noe som fører til en økning i antall mottatte saker. Den lange saksbehandlingstiden får direkte konsekvens for funksjonshemmede som diskrimineres og som har saker oppe i nemda. For å redusere saksbehandlingstiden, og for at nemda skal være det lavterskeltilbudet det er ment å være, er det behov for en styrking av nemda utover den foreslåtte økningen på 3,5 millioner kroner.

***Unge funksjonshemmede ber komiteen: øke bevilgningen til Diskrimineringsnemda med 1,5 million kroner til totalt 5 millioner kroner.***

Kap. 353, post 50: Likestillings- og diskrimineringsombudet

Likestillings- og diskrimineringsombudets oppgave om å fremme reell likestilling og hindre diskriminering på alle samfunnsområder innen alle diskrimineringsgrunnlag er svært viktig, men også svært omfattende. For at ombudet skal kunne følge opp sine oppgaver på en god og bærekraftig måte er det nødvendig med en reell styrking av ombudet.

***Unge funksjonshemmede ber komiteen: Øke bevilgningen til ombudet med 5 millioner kroner, og bidra til å sikre en reell styrking av ombudet i kommende budsjettperioder.***